

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio IX. De electione Summi Pontificis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

si in electione Summi Pontificis ad expediendam illius electionem, permittitur tamen hæc variatio post scrutinium publicatum, & electionem jam factam formis, quibus tanta prudentia non est. Legat relat. *c. indemnitatibus*, qui talibus electionibus præesse debet, & observe illud, in quantum peculiaris statuta, privilegia, & consuetudo hoc permittunt, quæ multum etiam possunt circa confirmationem, & benedictionem Abbatissarum, si tamen hæc necessaria sit, aut ex consuetudine introducta fieri soleat.

SECTIO IX.

De Electione Summi Pontificis.

§. I.

De illis, quibus competit potestas eligendi Romanum Pontificem.

Quæ circa electionem hujus peculiaris nota debent, non tam ex jure communi, quam ex peculiaribus Pontificum Bullis desumenda sunt, ut tamen brevis aliqua etiam eorum, quæ jure communi statuta sunt, habeatur notitia.

Notandum 1. jus eligendi Romanum Pontificem pertinere hodie ad Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ut constat ex *c. licet 6. h. t. & ex c. ubi 3. eod. in 6.* (hi enim merito dicuntur Ecclesiæ Romanæ Capitulum referte) ita ut jus hoc Cardinali competat, etiam si nondum pileum, aut alia Cardinalitia insignia adeptus sit, non quidem quasi etiam justè impeditus, & absens alteri suum suffragium committere possit, & sic per procuratorem eligere, quod ipsi non conceditur, sed quod si ipse inter sit, electioni suam etiam suffragium dare possit,

Notandum 2. etiam stante Concilio generali potestatem eligendi Pontificem Summum, penes Cardinales esse, sive moriatur Pontifex tempore Concilii, sive à Concilio à gradu Pontificatus amoveatur, cum electio Summi Pontificis Cardinalibus concessa, in relato *c. licet*. non sit restricta tantum ad casum mortis, aut ad casum Concilii non subsistentis.

Notandum 3. si omnes Cardinales mortui essent, pertineret electio Romani Pontificis, vel ad Concilium generale, si facile tale convocari posset, vel ad Clerum Romanum, sive Canonicos Ecclesiæ Lateranensis, ubi primus summus Episcopus Sanctus Petrus suam Cathedram ac sedem habuit, & consequenter sicuti aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis competit, suæ Ecclesiæ per Electionem Episcopi providere, ita etiam hoc competet in dicto casu Canonicis Lateranensibus.

Notandum 4. Conveniens quidem esse, ut è gremio suo Pontificem eligant Cardinales, si inter ipsos reperitur idoneus, absolute tamen necessarium hoc non esse, cum non minus quoad eligendum Pontificem concessum sit Cardinalibus, quam concessum est aliis Canonicis quoad eligendum suæ diocesis Episcopum.

§. II.

De potestate, quam habet Papa statuendi circa faciendam electionem futuri Pontificis, vel substituendi sibi successorem, & de forma hujus electionis.

Quod possit Pontifex summus de omni, & modo eligendi Romanum Pon-

Pontificem futurum statuere, & constitutionem super his edere, non tantum ex relat. *e. licet*, sed ex pluribus aliis Summorum Pontificum constitutionibus patet, quibus optimo modo semper providere desiderabant Ecclesie circa futuri Pontificis electiones; & quamvis successorem sibi nominare non possit Pontifex, non tantum ex prohibitione Sacrorum Canonum, sed etiam ex prohibitione juris naturalis, ne grave scilicet damnium ex indignorum sepius nominatione eveniat Ecclesie, potest tamen designare, quem putaverit dignum, vel deliberare cum Cardinalibus de suo successore, manente tamen ad eligendum libertate Cardinalibus, vel de forma aut modo electionis statuere pro bono Ecclesie, & illius pace, prout plures Canones concedunt.

Ad formam tamen quod attinet, quae in electione Summi Pontificis adhibenda est, servanda quidem esset forma in *e. licet*. praescripta, ex Concilio Lateranensi, ubi statuitur, ut ille absque ulla exceptione ab universali Ecclesia Pontifex habeatur, in quem duae partes Cardinalium convenerunt, & prohibet sub gravissimis poenis, ut ne ullus, qui a tertia tantum parte Cardinalium electus est, pro Pontifice se haberi permittat, (ut aded in electione summi Pontificis non sufficiat tantum major, & sanior pars Cardinalium Capitulariter congregatorum, sed requirantur ad validam illius electionem duae tertiae consentientes, quod magis matura sit Romani Pontificis electio, ob majus damnium Ecclesiae ex minus discreta illius electione) neque absentium, si decem diebus post

Compend. Pirhing.

mortem Pontificis expectati fuerint, habeatur aliqua ratio, neque locum habeat collatio zeli ad zelum, meriti ad meritum &c. & poterint publicato etiam scrutinio mutare, qui volunt, suam sententiam, ac aliis pluribus, si nemo duas tertias habeat, accedere, neque possit illa impugnari per objectionem excommunicationis, aut alterius censurae, cum in *Clement. 2. §. ceterum h. r.* expressè statuatur, nullum Cardinalium impeditum iri sub ullo censurae, cujusque praetextu ab electione Summi Pontificis, prout ad cavenda plurima incommoda, & celerius expediendam electionem varii Sacri Canones statuunt. Haec inquam, quamvis observanda essent, ad majorem tamen electionis hujus cautelam, alia insuper statuerunt multi Pontifices, praesertim Gregorius XV. & Urbanus VIII. quae si observentur, alia confirmatione non indiget electio Pontificis, cum supremam suam potestatem in universalem Ecclesiam non ab aliquo homine accipiat, a quo confirmari deberet, sed immediate ab ipso Christo, juxta illud *Innocentij III. in c. novi 13. de judicio*, ubi dicit Pontifex; *Potestas nostra non est ex homine, sed ex Deo.*

§. III.

De tempore, loco, & aliis observandis, in electione Romani Pontificis.

SI Pontifex in civitate, ubi cum sua curia residebat, moriatur, Cardinales, qui in ea civitate tum fuerint praesentes, absentes quidem expectare debent decem diebus, vocare tamen aliter eos non debent, sed elapsis illis die-

M

bus

bus, siue absentes venerint, siue non, convenire debent in loco ad eligendum designato, & quamprimum, ad multa incommoda devitanda, eligere, subtractione etiam ciborum compellendi ad electionem celeriter expediendam, ut patet ex *c. ubi periculum 3. h. t. in 6.* ubi plura alia ad fraudes, & pericula devitanda, statuuntur, & quid fieri debeat asseritur, si extra civitatem, ubi suam curiam habet, moriatur. Vide citatum *c. & Clement. 2. h. t.* quibus plura addere necessarium non est, cum pleraque non tam ex jure communi, quam ex specialibus bullis dependeant.

§. IV.

De Electione Senatorum, Rectorum, & similium Officialium urbis Romane.

Vide de his *c. fundamenta 17. h. t. in 6.*

SECTIO X.

De Romani Imperatoris Electione, Confirmatione, Consecratione, & Coronatione.

Hæc tota materia, quia magis ex auctore Bullæ Caroli IV. Imperatoris delumi debet, quam Germani nostri observant hodie, ita tamen, ut ea, quæ de jure Canonico statuta sunt in *c. venerabilem 34. h. t.* non negligantur, idem aliis relinquatur examinanda. Vide *relat. c. & Clement. unicam de jure jurando*, ac *Gloss. in c. ad Apostolica 2. de sent. & re judic. in 6. V. illi autem.*

TITULUS VII.

DE TRANSLATIONE EPISCOPI.

§. I.

A quo, & cujus auctoritate translatio Episcopi, vel alterius Prælati inferioris fieri possit?

Translatio in genere aliud non est, quam Personæ alicujus ab una Ecclesia ad aliam sæcularem, vel regularem, Superioris auctoritate ob causam necessitatis, vel utilitatis, facta mutatio: In specie verò sumitur translatio, prout hinc de ea sermo est, pro sola mutatione Episcopi taliter factâ, de quâ certum est 1. fieri non posse eam propriâ tantum

transseantis auctoritate, quamvis electus tantum & confirmatus, nondum autem consecratus fuisset *c. 2. h. t.* (quia talis transitus multarum perturbationum, & multæ ambitionis origo esset) sed à solo Summo Pontifice, ex plenitudine potestatis, Episcopum à suâ Ecclesiâ, cui desponsatus fuit, transferrere ad aliam, uti habetur in *c. 1. h. t.*; sicuti enim matrimonium carnale insolubile est, humanâ potestate, quia ex Dei Institutione indissolubile vinculum est, ita etiam spirituale matrimonium inter Episcopum, & suam Ecclesiam, merâ